

ÅRSRAPPORT

JANUARI- DECEMBER 2015

ÅRSRAPPORT.....	0
JANUARI- DECEMBER 2015.....	0
ÅRSRAPPORT 2015	2
Sammanfattning.....	2
Organisationen	3
Samverkan kommuner	3
Samverkansprojekt hälsokommunikation i samhällsorienteringen	3
administrationsverktyget Yong KURs	4
kommunikation och hemsida	4
mobilearn	5
Samarbetet med Arbetsförmedlingen	5
Utbildningarna	6
Utbildningslokaler	6
Anmälningar	6
Utökad målgrupp.....	7
Målgruppsanpassade grupper.....	7
Avslutade deltagare.....	7
Närvaro hos deltagare.....	7
Fördelning per språk under perioden.....	8
Antal deltagare per kommun januari-april.....	8
Ekonomi	9
Fortbildning för samhällskommunikatörer	9
Utbildningens kvalitet.....	10
Deltagarutvärderingar	10
Fokusgrupper.....	12
Auskultationer	13
Slutrapporter	14

Klagomål	15
Avtalsuppföljning med leverantörer	15
Samverkan med leverantörer.....	15
Fortsatt arbete.....	15

ÅRSRAPPORT 2015

Tertialrapporter skickas till samverkande kommuner tre gånger per år. Den sista rapporten är en årsrapport.

Sammanfattning

- 2 061 personer gick kurs. Av dessa närvarade 57 procent 60 timmar eller mer. 25 procent närvarade 50-59 timmar.
- 85 personer från den utökade målgruppen gick kurs och kom från elva kommuner. 76 procent var kvinnor och 23 procent män. 2014 gick endast 30 personer ur denna målgrupp kurs.
- Samhällsorienteringskurser hölls under året i Stockholm (Tensta-Glömmingegränd och Tenstråket, Olof Palmes gata, Åsö gymnasium, Kista galleria och Sveavägen), Södertälje (Forskargatan), Botkyrka (Gröndalsvägen och Hans Stahles väg i Tumba), Haninge (Handen Stationsgatan), Campus Roslag (Norrtälje), Bålsta (Fridegårdsgymnasiet), Täby (SFI Eductus) och Järfälla (sfi Västerort-projekt Simba).
- Som en del av projektet Samverkan hälSa ges sedan den 1 april 12 timmars hälsokommunikation innan samhällsorienteringen påbörjas.
- Centret arbetade under året med upphandling av samhällsorientering 2016-2019 samt med att ta fram förslag till ny samverkansöverenskommelse.
- Deltagarnöjdheten var under året på samma nivå som föregående år. 98 procent gav ett högt värde på frågan om kursen gett grundläggande förståelse för det svenska samhället och 93 procent gav högt värde på frågan om de kan rekommendera kursen till andra.

Organisationen

De samverkande kommunerna driver ett gemensamt administrativt kansli, Centrum för samhällsorientering i Stockholms län. Stockholms stad är administrativt ansvarig kommun för centret som samordnar samhällsorienteringen och kontakterna med externa aktörer. Centret administrerar också avropen och den gemensamma webbplatsen nyistockholm.se. En annan viktig del av arbetet är kvalitetsuppföljning och utveckling. På centret arbetar en kommunikatör, två kursadministratörer, en samordnare, en projektanställd samordnare på deltid för hälsoprojektet och en chef som arbetar deltid.

Målgruppen för samhällsorienteringen är nyanlända invandrare inom ramen för etableringsreformen (2010:1138) som anmäls till kurs via Arbetsförmedlingen och anhöriginvandrare som omfattas av lag (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare som anmäls till kurs via kommunen.

SAMVERKAN KOMMUNER

I april och oktober genomfördes kommunträffar för samverkande kommuner. På träffarna diskuterades bland annat hur dialog- och beslutsprocesser inom samarbetet kan utformas och hur kommunerna kan arbeta för att nå personer ur den utökade målgruppen.

Nuvarande samverkansöverenskommelse följer tidperioden för ramavtalen med leverantörerna och sträcker sig till och med den 31 augusti 2016. Samtliga 26 samverkande kommuner har fattat beslut om att fortsätta samverka kring samhällsorienteringen fram till den 31 augusti 2019. Under 2015 påbörjades arbetet med att ta fram utkast till ny samverkansöverenskommelse som ska tydliggöra rollerna och ansvaret inom kommunsamarbetet.

Ett sätt att föra dialog kring samhällsorienteringen mellan kommunträffarna är via samrådsgruppen. Gruppen har en rådgivande funktion och består av representanter från de samverkande kommunerna, Länsstyrelsen i Stockholm län, Arbetsförmedlingen och Kommunförbundet i Stockholms län. I gruppen finns representanter från Solna, Södertälje och Botkyrka kommuner samt etableringsstrategerna för nätverken för flykting- och etableringsfrågor för söderorts- respektive norrortskommunerna. Samrådsgruppen har under året haft fyra samrådsmöten och ett referensgruppsmöte för att diskutera förslaget till förfrågningsunderlag i upphandlingen av samhällsorienteringen.

SAMVERKANSPROJEKT HÄLSOKOMMUNIKATION I SAMHÄLLSORIENTERINGEN

Sedan den 1 januari 2015 drivs ett hälsoprojekt som pågår till den 31 augusti 2016. Det innebär att man på försök ger 12 timmars hälsokommunikation i anslutning till samhällsorienteringskursens 60 timmar. Bakgrunden är att centret under en längre tid har uppmärksammat hälsoproblem bland deltagarna och sett ett behov av hälsofrämjande insatser för att de lättare ska kunna ta till sig kursens innehåll och kunna delta aktivt. De kortsiktiga målen med ett utökat hälsoblock är att

deltagarna bland annat får grundläggande kunskap om faktorer som påverkar den egna hälsan och får möjlighet att samtala om migrationsprocessen. De långsiktiga samhällsvinsterna är en befolkning som mår bättre och är delaktiga i samhällslivet.

Centret genomförde under våren och sommaren kartläggning och träffade representanter för de samverkande kommunerna för att undersöka inställningen till och organisationen kring hälsofrågor för nyanlända. Kartlägningsintervjuer genomfördes även med representanter för Arbetsförmedlingen och landstinget. Syftet med intervjuerna var att undersöka möjligheten till implementering av hälsokommunikationen i ordinarie verksamhet.

Under hösten fokuserade centret, tillsammans med leverantörerna och landstinget, på att utveckla kursinnehållet i hälsokommunikationen och innehållet i punkten ”att vårda sin hälsa i Sverige” i samhällsorienteringen.

En följeforskare från Uppsala universitet utvärderar projektet och kommer att presentera resultaten under våren 2016. Det finns därför ännu inga formella resultat att presentera kring projektet men under de fokusgruppsintervjuer med deltagare som centret genomförde under 2015 lyfte deltagarna bland annat fram att de har lärt sig mer om kostvanor och hur de kan hantera den stress som det kan innebära att fly från sitt hemland och komma till ett nytt samhälle. Flera betonade också att de hade önskat att hälsoblocket varit längre än nuvarande 12 timmar.

Kontrakta gärna projektsamordnare Asha om ni har frågor eller funderingar: asha.jama@stockholm.se.

ADMINISTRATIONSVERKTYGET YONG KURS

Det webbaserade administrationsverktyget är under ständig utveckling. Yong kurs används för att anmäla personer till kurs, föra statistik och göra intyg vid avslutad kurs.

Kommunerna kan använda verktyget för att anmäla personer från den utökade målgruppen till kurs och för att kontrollera hur många deltagare som anmälts och gått kurs från den egna kommunen. Centrets personal hjälper gärna till att introducera och stötta kommunhandläggare i användandet av verktyget.

Kontakta gärna Huda Saba om ni har frågor: huda.saba@stockholm.se.

KOMMUNIKATION OCH HEMSIDA

Under 2015 arbetade centret med att utveckla den interna kommunikationen. En tydligare vision togs fram: ’Vår vision är att skapa plattformar för delaktighet och demokrati som ger varje människa förutsättningar att bidra till ett hållbart samhälle.’ Detta arbete kommer att ligga som grund för den kommande kommunikationsstrategin som ska ha fokus på demokrati, delaktighet och värdegrundsfrågor.

Som ett led i kommunikationsarbetet tog centret under 2015 fram idéer för att utveckla hemsidans utseende och struktur med syfte att tydliggöra samhällsorienteringens innehåll. Tydlighet och ökad tillgänglighet möjliggörs genom ökad bildanvändning, mindre text och en mer levande och dynamisk sida. Målet är att hemsidan ska bli en viktigare del i kommunikationen gentemot målgruppen men också i samarbetet i och mellan kommunerna.

För de kommunrepresentanter som fortfarande saknar inloggningsuppgifter till hemsidan går det bra att kontakta Dawood Neusser på:
dawood.neusser@stockholm.se.

MOBILEARN

Centret köpte 2014 på försök in 120 licenser från företaget Mobilearn som erbjuder mobiltjänst med informationsmaterial översatt till farsi, arabiska, somaliska och engelska. Syftet var att tillmötesgå deltagarnas efterfrågan på skriftlig information och se om centret i högre grad kunde möta förordningens målsättning om att samhällsorienteringen ska ge en grund för fortsatt kunskapsinhämtande.

En utvärdering genomfördes av Mobilearn under sommaren 2015. Totalt svarade 38 personer på enkäten, som skickades ut efter att de fått prova tjänsten. 84 procent av de som svarade anser att det är enkelt att använda tjänsten och 59 procent uppger att de använder Mobilearn varje dag.

Centrets förslag på dialogseminariet för kommunerna i oktober var att, istället för att köpa in Mobilearn utveckla hemsida, www.nyistockholm.se, och att hemsidan blir ett nav för fortsatt kunskapsinhämtning.

Samarbetet med Arbetsförmedlingen

Under 2015 skrevs enligt Arbetsförmedlingen 2 544 personer i de samverkande kommunerna in i Etableringen. Under året anmäldes 2 508 personer inom Etableringen till samhällsorientering, vilket kan ses som en indikation på att betydligt fler än tidigare anmäls till kurs och att fler får samhällsorientering som en insats i etableringsplanen. Det är dock inte alla som anmäls som sedan påbörjar och genomför kursen. Under årets tre dialogseminarier för länets arbetsförmedlare betonades därför åter vikten av samhällsorientering.

Arbetsförmedlingen fick under hösten en regional samordnare för Etableringen, vilket underlättar det regionala samarbetet med myndigheten. Centret för kontinuerliga diskussioner med Arbetsförmedlingen, bland annat på samrådsmöten.

Kommunerna uppmuntras att lyfta vikten av samhällsorientering för nyanlända i den kontinuerliga dialogen med Arbetsförmedlingen på lokal nivå.

Utbildningarna

UTBILDNINGSLOKALER

Utbildningslokaler hyrs på tillfällig basis utifrån de behov som finns.

Under 2015 hölls samhällsorienteringskurser i Stockholm (Tensta-Glömmingegränd och Tenstastråket, Olof Palmes gata, Åsö gymnasium, Kista galleria och Sveavägen), Södertälje (Forskargatan), Botkyrka (Gröndalsvägen och Hans Stahles väg i Tumba), Haninge (Handen Stationsgatan), Campus Roslagen (Norrtälje), Bålsta (Fridegårdsgymnasiet), Täby (SFI Eductus) och Järfälla (sfi Västerort- projekt Simba).

Centret ordnar, när det finns deltagarunderlag, gärna kurser i olika delar av länet och i Håbo kommun. Hör gärna av er till Huda Saba, huda.saba@stockholm.se, om ni har förslag på nya platser/lokaler för att göra samhällsorienteringen tillgänglig för alla inom målgruppen.

ANMÄLNINGAR

2015 anmälades 2 707 personer till kurs och av dessa gick 1 865 kurs under året. Av de 2 506 personer inom Etableringen som anmälades under året gick 1 763 personer kurs under samma period. Av de 167 anmälda inom den utökade målgruppen gick 76 kurs under perioden. Av de 34 anmälda inom gruppen övriga gick 26 personer kurs under året. Centret kopplar anmälda personer till kurs så fort anmälan kommit in.

Personer som inte påbörjat kurs kan delas in i tre grupper: de som inte kommer till kurs på grund av okänd anledning, personer där Arbetsförmedlingen meddelat att en annan planering föreligger och slutligen personer som inte har erbjudits kurs på grund av att de talar i sammanhanget ovanliga språk.

För att komma till rätta med den sistnämnda anledningen har centret under året haft kurser på flera ovanliga språk såsom turkiska och bengali. Tre kurser genomfördes också på svenska med tolk till uzbekiska, mongoliska och mandarin. Kurser på sorani och urdu var planerade men ställdes in på grund av bristande deltagarunderlag.

Det finns flera webbaserade utbildningslösningar för samhällsorientering i landet men det saknas en nationell samordning i frågan. Centret arbetar för att personer som talar språk på vilka centret inte kan erbjuda ordinarie kurs ska kunna gå på distanskurs. I december påbörjades en distanskurs på albanska/makedonska via Viadidakt (Katrineholms och Vingåkers kommuner).

UTÖKAD MÅLGRUPP

Möjligheten att oberoende av anhöriga och i dialog med andra få kunskap om det svenska samhället och vad det innebär att vara invånare här är viktigt ur en demokratisk synvinkel. 85 deltagare som tillhörde målgruppen anhöriginvandrare, boende i elva kommuner, deltog under året i samhällsorienteringen. 81 procent av deltagarna anmälde in genom SFI-centrum i Stockholms stad. Majoriteten, 77 procent var kvinnor och resterande 23 procent var män. De flesta var under 40 år.

Kommunerna ska enligt lag 2013:156 aktivt verka för att nå den utökade målgruppen (anhöriginvandrare) och motivera dem att delta i samhällsorientering. Kommunerna har en viktig roll i att sprida informationen till verksamheter och personalgrupper som kommer i kontakt med anhöriginvandrare. Alla samverkande kommuner ska ha en kontaktperson som ansvarar för marknadsföring och anmälan av personer ur den utökade målgruppen.

Ett sätt att ge så många berörda som möjligt tillgång till information är att lägga den på kommunens hemsida, medborgarkontor och andra kontaktcenter. Centret hjälper gärna till med kommunikationsinsatser och kan till exempel vara med kommunens kontaktperson på informationsmöten för personal som kommer i kontakt med målgruppen.

Det finns möjlighet att, utöver de lagstadgade målgrupperna, även ordna samhällsorientering för andra grupper där kommunen identifierat ett behov. Centret arbetar för att hitta flexibla lösningar vid dessa önskemål. Kontakta gärna Huda Saba, huda.saba@stockholm.se, för att diskutera möjligheten att anordna övriga grupper.

MÅLGRUPPSANPASSADE GRUPPER

Centret i samarbete med Stockholms stad genomförde under året tre kurser i samhällsorientering som integrerades i en helhetslösning för kortutbildade på Sfi studieväg 1 (Simba). Målgruppen var kvinnliga analfabeter/semianalfabeter med somaliska respektive arabiska som modermål.

AVSLUTADE DELTAGARE

Under 2015 genomfördes 141 kurser på olika håll i länet, vilket var tio fler än under 2014. Totalt gick 2 061 personer kurs, under 2014 var deltagarantalet 1 926. 55 procent av deltagarna var män och 45 procent var kvinnor. Ur gruppen anhöriginvandrare var däremot majoriteten kvinnor. Könsfördelningen var ungefär densamma som tidigare år.

Liksom tidigare var majoriteten av deltagarna mellan 20 och 40 år, vilket innebär att intresset för arbetsmarknadsfrågor och familjefrågor var fortsatt stort.

NÄRVARO HOS DELTAGARE

Diagrammet visar antal närvarotimmar för de 2 061 personer som deltog i kurs under 2015:

57 % närvarade 60-72 timmar
 25 % närvarade 50-59 timmar
 8 % närvarade 40-49 timmar
 4 % närvarade 30-39 timmar
 3 % närvarade 20-29 timmar
 2 % närvarade 10-19 timmar
 1 % närvarade 1-9 timmar

82 procent av deltagarna gick 50 timmar eller fler på samhällsorientering. Under 2014 gick också 82 procent av deltagarna 50 timmar eller fler. Det finns inte någon markant skillnad mellan kön i statistiken, varse sig när det rör sig om de som deltar få timmar eller om de som deltar nästa alla kurstimmar.

Observera att sedan den 1 april är kursen, inklusive hälsoblocket, 72 timmar. 60 procent av deltagarna som gick kurs mellan april och december gick fler än 60 timmar.

I samhällskommunikatörernas slutrapporter och under dialogseminarierna med samhällskommunikatörerna och hälsokommunikatörerna framgår att det fortfarande finns problem med att deltagare inte kan delta på kursen fullt ut eftersom Arbetsförmedlingen bokar in andra möten och aktiviteter. Även läkarbesök och andra kontakter med vården samt brist på förskoleplats eller hämtning/lämning av barn gör att deltagarna inte deltar under kursens alla timmar. Centret erbjuder flexibla upplägg för att så många som möjligt ska kunna delta på kurserna och arbetar för att hitta upplägg som gör att fler vill och kan delta.

FÖRDELNING PER SPRÅK UNDER PERIODEN

De 141 kurser som har avslutats under redovisad period har hållits på följande språk:

amarinja 2, arabiska 82, bengali 1, dari 2, engelska 6, farsi 9, franska 1, ryska 4, somaliska 7, spanska 2, svenska med tolk 3 (mandarin, mongoliska och uzbekiska), tigrinja 19, thailändska 2 och turkiska 1.

Sommarkurser

I juli hölls heldagskurser på farsi, somaliska, tigrinja och arabiska.

ANTAL DELTAGARE PER KOMMUN

Kommun	Inom Etableringen	Utökad målgrupp	Övriga
Botkyrka	150	2	
Danderyd	21		
Ekerö	6	1	
Haninge	31		
Huddinge	74	1	

Håbo	11		
Järfälla	86	2	4
Lidingö	16		
Norrtälje	13		
Nykvarn	7		
Nynäshamn	6		
Salem	21	1	
Sigtuna	71		
Sollentuna	66	3	
Solna	27	3	
Stockholm	675	69	21
Sundbyberg	99	1	
Södertälje	433		
Tyresö	12	1	
Täby	30	1	
Uppl. Bro	17		1
Upplands Väsby	45		
Vallentuna	4		
Vaxholm	1		
Värmdö	8		
Österåker	20		
Summa:	1 950	85	26

Ekonomi

Snittkostnaden för en deltagare inklusive utbildningslokal var 3 305 kr per deltagare. Motsvarande siffra för 2014 var 3 171 kr. Anledningen till kostnadshöjningen per deltagare är att kurser getts på mindre vanliga språk som har högre leverantörspris och som bedrivs för mindre grupper.

Fortbildning för samhällskommunikatörer

Centret anordnar för samhällskommunikatörerna och hälsokommunikatörerna fortbildning om cirka 3 timmar per månad. Följande fortbildningsträffar anordnades under 2015:

30 januari: Fortbildning kring ANDT-frågor. Föreläsare: Kaisa Snidare, Länsstyrelsen i Stockholm län.

27 februari: Fortbildning med information från Försäkringskassan. Föreläsare: Ingrid Leidermann och Ingrid Reuterlöf, Försäkringskassan.

27 mars: Fortbildning av Kris-och Traumacentrum. Föreläsare: Mikaela Lindström, Kris-och Traumacentrum.

24 april: Fortbildning med information från Pensionsmyndigheten. Föreläsare: Olle Sylvén, Pensionsmyndigheten.

29 maj: Fortbildning med information från Migrationsverket. Föreläsare Carl Ingels, Suzan Larsson och Conny Ahlberg, Migrationsverket.

26 juni: Dialog- och uppföljningsseminarium för samhällskommunikatörer och hälsokommunikatörer.

28 augusti: Fortbildning för samhällskommunikatörer om konsumenträtt. Föreläsare Eddie Exelin, konsumentvägledare Rinkeby-Kista medborgarkontor.

25 september: Fortbildning för samhällskommunikatörer om Stockholms historia och hur nya svenskar påverkat och format staden. Föreläsare: Elisabeth Brenning och Tina Rodhe från Stockholms stadsmuseum och Medeltidsmuseet.

23 oktober: Fortbildning för samhällskommunikatörer om lokal demokrati och inflytande. Föreläsare: Lotta Liedberg och Anna-Karin Berglund, SKL-Sveriges Kommuner och Landsting, enheten för ekonomi och styrning.

27 november: Fortbildning om funktionshindersfrågor. Hur kan man som samhällskommunikatör arbeta för att inkludera alla kursdeltagare, oavsett eventuella funktionsnedsättningar? Fokus är på neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar. Föreläsare: Riitta-Leena Karlsson, funktionshindersombudsman i Stockholms stad.

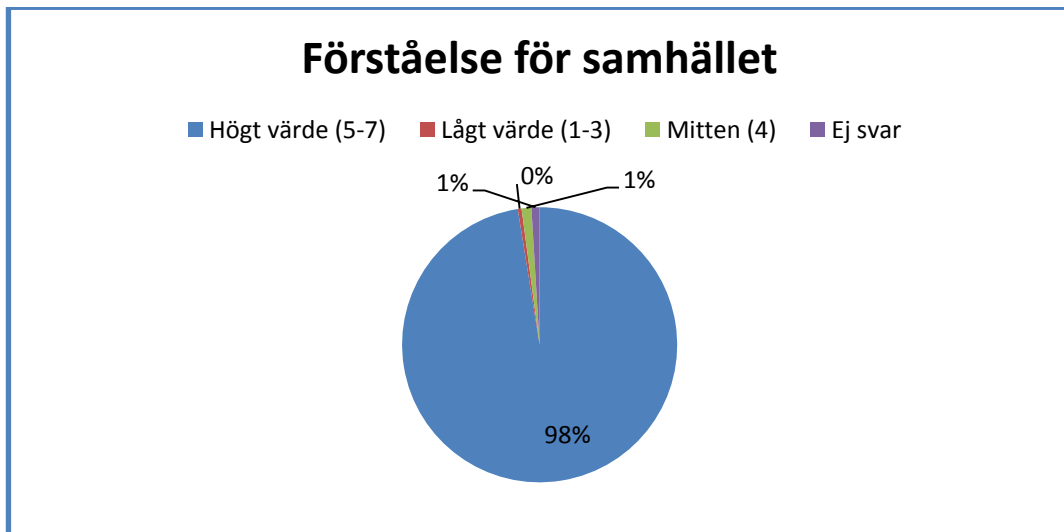
4 december: Dialog- och uppföljningsseminarium för hälsokommunikatörer och samhällskommunikatörer.

Utbildningens kvalitet

DELTAGARUTVÄRDERINGAR

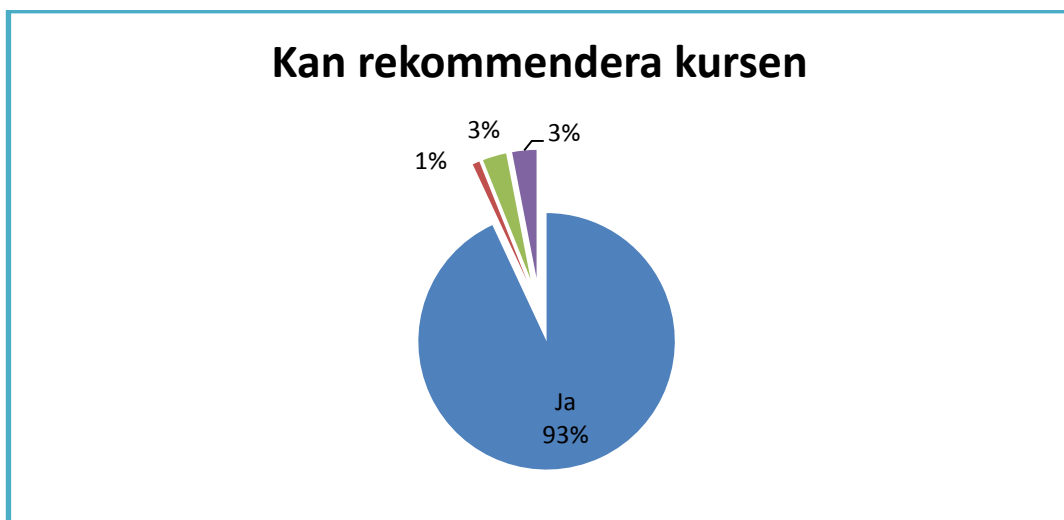
Utvärderingsenkäter delas ut till deltagare i slutet av kursen. Enkäterna finns översatta till arabiska, somaliska, tigrinja, persiska, ryska och engelska. Under redovisad period svarade 1 570 personer på enkäten efter avslutad utbildning. Av dessa var 705 kvinnor och 841 män. 18 personer angav inte kön och sex personer angav annat kön.

På frågan ”utbildningen ska ge grundläggande förståelse för det svenska samhället. Vilken förståelse tycker du att du fått för det svenska samhället?” gav 98 procent ett högt värde. Svarsfördelningen ser ut på följande sätt:

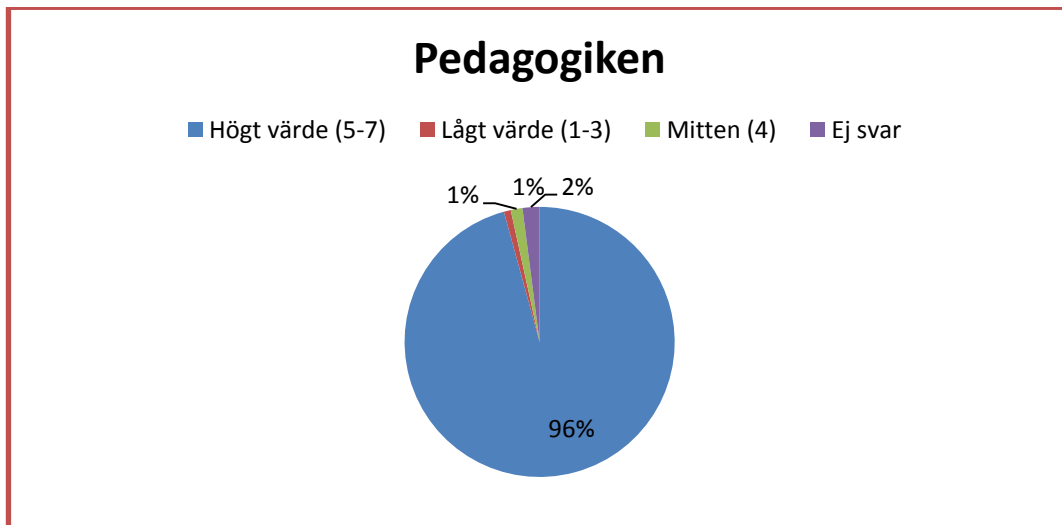

93 procent tyckte sig kunna rekommendera utbildningen till andra. Tre procent svarade ”vet ej” och tre procent svarade inte. En procent svarade att de inte kunde rekommendera kursen. Det fanns ingen skillnad mellan könen vad gäller om man kunde rekommendera kursen till andra.

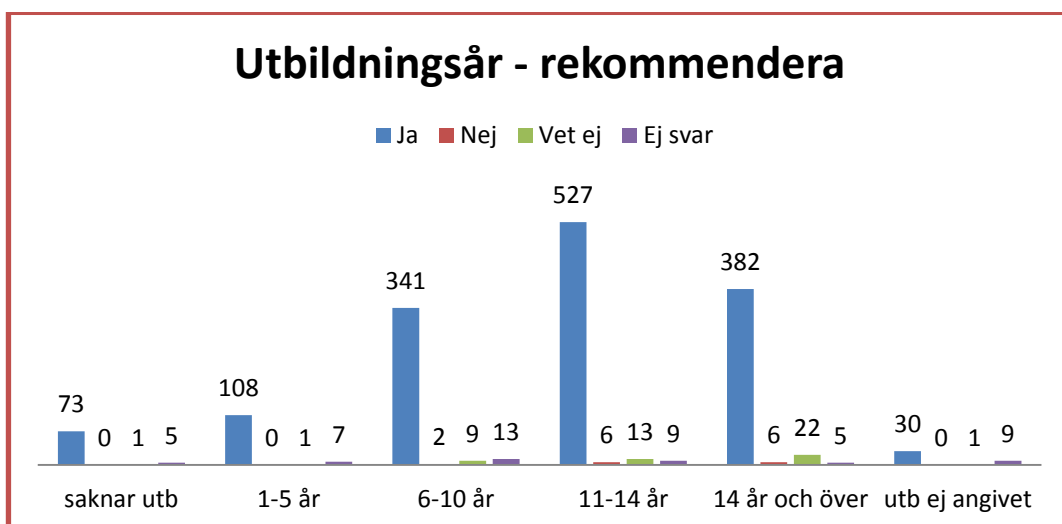
2014 och 2013 tyckte 96 % sig kunna rekommendera utbildningen till någon annan.

När det gäller samhällskommunikatörens pedagogiska kunskaper gav 96 procent av de svarande ett högt värde. En procent gav lågt värde på samhällskommunikatörens pedagogiska kunskaper.

Deltagarna har i enkäten möjlighet att uppge utbildningsbakgrund. 27 procent hade utbildning om 14 år eller mer, 35 procent hade mellan 11-14 års skolgång, 23 procent hade mellan 6-10 års skolgång, 7 procent hade 1-5 års skolgång och 5 procent uppgav att man inte gått i skolan. 3 procent uppgav ingen information om skolgång. Det fanns ingen stark koppling mellan antal utbildningsår och om man kunde rekommendera samhällsorienteringskursen. Av de mest välutbildade svarade 5 procent att de inte visste om de kunde rekommendera kursen, vilket var den högsta procentsatsen av utbildningsgrupperna men trots allt bara en marginellt större procent än för övriga grupper.

FOKUSGRUPPER

Under året genomförde centret telefonintervjuer och fokusgrupper med deltagare och före detta deltagare.

Fokusgruppsintervjuer genomfördes med deltagare på sex kurser på arabiska, spanska, tigrinja och somaliska. Generellt sett var deltagarna nöjda med kursen. Praktiska frågor såsom bostad och jobb lyftes upp som viktiga teman för deltagarna. Ett exempel på synpunkter kring vad kursen gett deltagarna var att: ”I början när vi kom till Sverige och hade frågor och behövde hjälp frågade vi folk och vänner. Nu efter kursen vet vi vart vi ska vända oss”. I flera av grupperna lyfte deltagarna att de vill ha fler studiebesök eller besök från företrädare för myndigheter. Flera lyfte också att man gärna vill ha tryckt material med kort information eller tips på länkar samt mer dynamiskt presentationsmaterial.

Centret följde även upp deltagare som avslutade kursen för ett år sedan per telefon för att se vad de, med lite tidsperspektiv, upplevde att de tagit med sig från kursen. Flera lyfte att kursen gjort dem nyfikna och motiverade att lära sig mer om samhället.

Nytt för 2015 var att centret ringde några deltagare som haft låg närvaro på kursen för att höra varför man inte deltagit i högre utsträckning och vad centret kan göra för att fler ska vilja och kunna fullfölja kursen. De som kontaktades hade hoppat av på grund av personliga skäl.

De synpunkter som framkommit från deltagarna ligger bland annat till grund för avtalsuppföljningen med leverantörerna, kommunikationsarbetet samt fortbildningsträffarna för samhällskommunikatörerna.

AUSKULTATIONER

Under året genomfördes 13 auskultationer. Vid auskultationer besöker personal från centret grupper och observerar samhällskommunikatörernas metoder utifrån en observationsmall som utgår från de krav som ställs på leverantören i ramavtalen. Auskultationerna följs upp vid avtalsuppföljningar och centret använder delvis fortbildningsträffarna som ett medel för att utveckla de områden som uppfattas som svaga vid auskultationerna. Fortbildningsträffarnas inriktning utgår också utifrån samhällskommunikatörernas önskemål.

Detta är vad som uppmärksammats vid de auskultationer som genomfördes under 2015:

Leverantörerna har inte standardiserat presentationsmaterial.

Samhällskommunikatörerna lägger till stor del upp sina kurser själva och skapar sina egna presentationer. En del presentationer är på svenska, trots att kursen ges på deltagarnas modersmål.

Samhällskommunikatörerna använder olika modeller för att skapa delaktighet men storgruppsdiskussioner ledda av samhällskommunikatören är fortfarande den vanligaste metoden. Vikten av varierande metoder har tagits upp med leverantörerna vid avtalsuppföljningar. Genom att använda olika metoder skapar man möjlighet för alla deltagare att vara aktiva under kursen. Ett exempel på

alternativa metoder som användes vid ett auskultationstillfälle var att deltagarna arbetade i smågrupper kring politiska prioriteringar och fick representera ett fiktivt parti. En person fick sedan föra gruppens talan men alla hjälpte personen under debatten genom att skicka lappar med förslag på argument.

Under kursen kan känsliga ämnen komma upp och många deltagare har färsk upplevelse från att leva i konfliktområden, något som ställer höga krav på leverantören och den enskilda samhällskommunikatören under planering och genomförande av kursen så att den ges i dialogform men utan att någon kränker andra deltagare. Vad centrets personal har sett vid auskultationerna är att samhällskommunikatörerna generellt sett är trygga i sin roll och vågar släppa fram frågor och diskussioner. Stämningen är oftast god och deltagarna visar tillit till både gruppen och till samhällskommunikatören.

En tjänsteman från Länsstyrelsen i Stockholms län genomförde en auskultation under våren. Synpunkterna överensstämde med en del av de som centret ibland också uppmärksammar: katenderundervisning samt Power Point-presentationer på svenska och med mycket text. Centret diskuterade synpunkterna med leverantören på en avtalsuppföljning och leverantören lyfte frågan med berörd kommunikatör.

SLUTRAPPORTER

Samhällskommunikatören skriver i slutet av varje kurs en slutrapport där det redovisas vad som gått igenom och på vilket sätt.

Enligt samhällskommunikatörerna är studiebesök på riksdagen och andra offentliga verksamheter såsom brandkåren och museum mycket uppskattade av kursdeltagarna. På vissa kurser kommer också exempelvis Skatteverket eller socialsekreterare till en lektion för att berätta mer om lagstiftning och verksamhet.

Kommunikatörerna lyfter fram att de använder sig av material och metoder som de lärt sig under centrets fortbildningar. Centrets fokus framöver är att ytterligare fortbilda samhällskommunikatörerna i frågor som på olika sätt rör demokrati och delaktighet. Ett viktigt inslag kommer att vara hur man pedagogiskt kan arbeta med värdegrundsfrågor i klassrummet.

Flera samhällskommunikatörer vittnar om att utvecklingen i bland annat Mellanöstern och på Afrikas horn, flyktingkatastrofen i Medelhavet och andra händelser naturligtvis påverkar deltagarna djupt och därmed också påverkar både deras möjlighet att vara närvarande under kursen och gruppdynamiken. Några kommunikatörer lyfter fram att religiösa och politiska skillnader mellan kursdeltagarna ibland påverkar atmosfären och diskussionerna. Samhällskommunikatörerna har således en stor utmaning och uppgift och det är viktigt att de får stöd och möjlighet att utvecklas i sin yrkesroll. Ett positivt exempel är att Elvira kunskapsutveckling AB under året fortsatt att fortbilda sin personal kring hur man hanterar svåra samtal och ämnen under kurserna.

KLAGOMÅL

Under året inkom ett klagomål via en handläggare på Arbetsförmedlingen vars sökande var missnöjd med samhällskommunikatören på en kurs. Centrets personal lyfte klagomålet på ett avtalsuppföljningsmöte. Leverantören pratade med samhällskommunikatören. Verksamhetsledaren var också med vid ett kurstillfälle och deltagarna fick möjlighet att lämna synpunkter direkt till honom.

AVTALSUPPFÖLJNING MED LEVERANTÖRER SAMVERKAN MED LEVERANTÖRER

Resultaten från utvärderingarna och auskultationerna följs upp med leverantörerna i samband med avtalsuppföljningarna. Under året hade centret fyra avtalsuppföljningar per aktör med de två leverantörer som håller kurser sedan 2013: Elvira kunskapsutveckling AB och Quick Job.

I dialogen med båda leverantörerna ligger fokus på metodutveckling. Centret vill att leverantörerna fortsätter att arbeta för att skapa varierande metoder. Det har skett en positiv utveckling i dessa frågor under avtalsperioden men centret upplever att det inte är jämn utveckling hos samhällskommunikatörerna. Det är också oerhört viktigt att det finns ett tydligt pedagogiskt stöd och ledarskap och en intern dialog där kommunikatörerna delar med sig av goda exempel till kollegor.

Fortsatt arbete

- Projekt Samverkan HälSa avslutas den 31 juli 2016. Under våren 2016 arbetar centret tillsammans med berörda aktörer såsom landstinget, kommunrepresentanter i projektets styrgrupp och kommunstrategerna i Korrdination Norrort och Etablering Södertörn för att ta fram förslag till implementering, som kommunerna sedan tar ställning till. I maj/juni 2016 kommer Uppsala universitets slutrapport kring projektet.
- Under våren 2016 förs dialog mellan kommunerna rörande utformningen av den nya samverkansöverenskommelsen. Den 1 september 2016 planeras överenskommelsen träda i kraft.
- Nya ramavtal för samhällsorientering 2016-2019 planeras att träda i kraft den 1 september 2016. Under våren kommer möten med nya leverantörer att hållas för att tydliggöra kraven och målen med verksamheten.
- Centrets mål är att under 2016 förstärka kommunikationen kring demokrati, värdegrund och delaktighet via hemsidan, det tryckta materialet och kallelserna som går ut i centrets gemensamma nätverk.